

Raadsinformatiebrief

Datum	19 april 2022	Zaaknummer	2057926
		Portefeuille	Programma leefbaarheid J.C.M. van der Pas
Onderwerp	Stand van zaken leefbaarheid		

Behandeling in commissie

Niet van toepassing

Kennisnemen van:

Stand van zaken op het thema leefbaarheid

Aanleiding

Het college informeert de gemeenteraad jaarlijks middels een raadsinformatiebrief over de stand van zaken van het programma leefbaarheid.

Kernboodschap

De ontwikkelingen op leefbaarheid in 2021 zijn onder te verdelen in verschillende onderwerpen. Per onderwerp vindt u hieronder een korte toelichting. Dit overzicht betreft de onderwerpen die vanuit, of in nauwe samenspraak met, de programmatische leefbaarheid zijn geïnitieerd.

Pilot wijkaanpak leefbaarheid: Bloemenwijk Schijndel / Veghel-Zuid

Als vervolg op de uitkomsten van de leefbaarheidsmonitor is een verdiepende leefbaarheidsaanpak in Veghel-Zuid en Boschweg Noordoost (Bloemenwijk Schijndel) van start gegaan. Deze wijken zijn door het college benoemd als pilotwijken voor de aanpak op leefbaarheid: dit biedt in die wijken experimenteeruimte op beheer & uitvoering om zo een versnelling op gang te brengen. De wijkaanpak krijgt vorm in samenwerking tussen inwoners (waaronder de wijkraden) en maatschappelijke partners – waaronder gemeente, woningcorporatie, maar ook welzijn en politie. Bij de inzet en focus is het gesprek met en bijdrage van de wijkbewoners leidend – met de uitkomsten van de leefbaarheidsmonitor als startpunt voor gesprek. In beide wijken zijn actieteams (gemengd samengesteld: inwoners en professionals) van start gegaan. Ondanks de coronastandigheden zijn de actieteams in beide wijken al goed op dreef: met wijkkranten, deur-aan-deur interviews, kijk in de wijk, acties rondom afvaldumping, het zichtbaar maken van de 'parels' in de wijk, het opknappen van het Distelpad (Bloemenwijk).

Gezamenlijke leefbaarheidsagenda met de woningcorporaties

De leefbaarheidsaanpak in beide wijken is verankerd in de prestatieafspraken tussen woningcorporaties, gemeente en huurdersverenigingen (Bloemenwijk Schijndel ligt in het werkgebied van Woonmeij, Veghel-Zuid in het werkgebied van Area). Naast de leefbaarheidsaanpak hebben de twee woningcorporaties en de gemeente Meierijstad een gezamenlijke leefbaarheidsagenda opgesteld. Deze is bedoeld om de samenwerking op het thema leefbaarheid verder te verstevigen. In de leefbaarheidsagenda leggen we vast hoe we de komende jaren samen willen werken aan leefbaarheid, en bepalen we per jaar speerpunten waaraan we in de samenwerking extra aandacht willen besteden. De leefbaarheidsagenda wordt inhoudelijk gevoed door de signalen vanuit de wijkactieteams, en wordt jaarlijks bijgesteld. Thema's voor komend jaar zijn onder meer: aanpak afval en dumping; communicatie in de wijkaanpak; en groenonderhoud rondom complexen/woningen van de corporaties. De gezamenlijke leefbaarheidsagenda is bijgevoegd als bijlage 1.

Inspiratiedocument leefbaarheid en wonen in de kleine kernen

In de externe besprekingen rondom de woonvisie is destijds aangegeven dat over leefbaarheid en wonen in de kleine kernen nog verdiepend zou worden doorgepraat. De gemeente Meierijstad heeft daarom in samenwerking met de Hogeschool Arnhem en Nijmegen (HAN) op 12 oktober 2021 een workshop georganiseerd om een inhoudelijk gesprek hierover te faciliteren tussen dorpsraden, beleidsmedewerkers van de gemeente en woningcorporaties. De hoofdlijnen van de presentatie van de onderzoeker van de HAN, aangevuld met de hoofdlijnen van het interactieve gedeelte van de avond zijn door de onderzoekers verwerkt in een inspiratiedocument. Dit stuk is bijgevoegd bij deze raadsinformatiebrief als bijlage 2.

Regiodealprogramma Leefbaarheid in de dorpen

Meierijstad is partnergemeente in het regiodealprogramma 'Leefbaarheid in de dorpen'. Het programma wordt gecoördineerd vanuit het Land van Cuijk, en andere deelnemers zijn onder meer de gemeenten Heusden en Maashorst. Centraal in dit programma staat de uitdaging om als inwoners, ondernemers, overheid en maatschappelijke partners samen de kleine kernen ook in de toekomst veerkrachtig en vitaal te houden. In het regiodealprogramma ligt de focus op versnellen van projecten, het leggen van nieuwe vitale verbindingen en het vermenigvuldigen van kennis en inzicht. Gemeente Meierijstad brengt kennis en ervaring in vanuit onder meer de leefbaarheidsmonitor en het inwonersinitiatief Omnipark Erp. Daar staan komende jaren het versnellen, verbinden en vermenigvuldigen van Meierijstadse ontwikkelingen en projecten tegenover. Het regiodealprogramma is ook actief op LinkedIn en facebook, en sinds kort is er ook de interactieve website www.leefbaarheidindedorpen.nl

In 2021 heeft Meierijstad actief bijgedragen in de organisatie van een online kennisbijeenkomst over verschillende meetinstrumenten voor leefbaarheid, en een regionale inspiratiebijeenkomst over vitaliteit van dorps- en gemeenschapshuizen (in oktober in Myllesweerd – bezocht door zo'n 60 deelnemers vanuit de hele regio).

Een Meierijstads project waarin verbinding wordt gelegd met de regiodeal is de 'vitaliteitsscan wijk- en gemeenschapshuizen'. De gemeente Meierijstad is in 2021 van start gegaan met een traject samen met de beheersstichtingen van de wijk- en gemeenschapshuizen (WGH), waarbij hen de mogelijkheid wordt geboden tot het laten uitvoeren van een zogeheten 'vitaliteitsscan'. Hiermee krijgen de betrokkenen bij een WGH inzicht in de parels, aandachtspunten, kansen en bedreigingen van het betreffende WGH en een gericht advies waarmee zij aan de gang kunnen. In de

cofinanciering van en kennisdeling rondom het project wordt nadrukkelijk de samenwerking met het regiodealprogramma Leefbaarheid in de dorpen gezocht. De vitaliteitsscans worden uitgevoerd door de Vereniging Kleine Kernen Brabant (VKK). Het merendeel van de scans is inmiddels opgeleverd, en het eindrapport van de VKK is gereed. Over mogelijke vervolgstappen wordt overlegd met de wijk- en gemeenschapshuizen.

Ook bracht in november 2021 Europarlementariër Tom Berendsen een werkbezoek aan diverse lokale leefbaarheidsinitiatieven in de regio, waaronder Omnipark Erp. Verschillende initiatiefnemers vertelden die middag hun verhaal over hun projecten, en gingen in gesprek met elkaar en met bestuurders uit de deelnemende gemeenten in het regiodealprogramma Leefbaarheid in de dorpen. Verder werd er ingegaan op het Europese project 'Smart Villages', dat inhoudelijk goed aansluit op doelstellingen van Leefbaarheid in de dorpen.

Daarnaast is door de gemeente Meierijstad in het kader van de regiodeal €100.000,- ingebracht voor de versterking van leefbaarheid in verbinding met het Omnipark Erp. In het laatste overleg met de betrokkenen in Erp is het idee geopperd en door eenieder omarmd om een pontje over de Aa aan te brengen dat aansluit op de geplande wandel- en fietsroute. Met het waterschap is afgesproken dat zij de mogelijkheden onderzoekt.

Wijk- en dorpsraden: platformbijeenkomst en evaluatie

In september 2021 is er in Mariëndaal een goedbezochte platformbijeenkomst georganiseerd met alle Meierijstadse wijk- en dorpsraden. Centraal stonden een presentatie en workshop over de ontwikkeling van bewonersorganisaties in de netwerksamenleving, verzorgd door een externe spreker/ adviseur burgerparticipatie. Daarnaast hebben de voorzitters van de wijk- en dorpsraden eigenstandig een afstemmingsoverleg georganiseerd, waarbij de buurtadviseurs advies en ondersteuning boden waar gewenst.

Ook loopt er momenteel een evaluatie met de wijk- en dorpsraden over de samenwerking met de gemeente. Via een enquête zijn de wijk- en dorpsraden bevraagd over hoe zij de samenwerking afgelopen periode hebben ervaren. Tijdens de eerstvolgende platformbijeenkomst worden de resultaten met hen besproken.

Leefbaarheidsbudget

Ondanks de complicerende omstandigheden met corona zijn dit jaar door inwoners nog 42 verzoeken ingediend voor het leefbaarheidsbudget. 31 daarvan zijn ondersteund vanuit het leefbaarheidsbudget, met daarbij aanvullende adviezen, tips of hulp. Vier initiatieven zijn op een andere wijze financieel ondersteund. Eén project is ondersteund zonder budget, door hergebruik van materieel. Zes initiatieven zijn er afgewezen omdat ze niet pasten binnen de spelregels van het leefbaarheidsbudget (denk aan: herhalen van een initiatief, of een persoonlijk jubileum). Wel zijn dan steeds tips/suggesties meegegeven aan initiatiefnemer. De verhouding fysiek/buitenruimte – sociaal over het totaal aan initiatieven in 2021, is 56% - 44%. De initiatiefnemers hebben in totaal € 37.297,- ontvangen vanuit het leefbaarheidsbudget. Het gemiddelde toegekende budget per verzoek komt op € 1.203,-.

Ook in 2022 kunnen inwoners met leefbaarheidsinitiatieven wederom gebruik maken van het leefbaarheidsbudget (spelregels daarvoor zijn te vinden op de website van de gemeente: www.meerijstad.nl/leefbaarheidsbudget).

Communicatie

Per onderwerp wordt de communicatie op maat vormgegeven. Daarnaast is ter inspiratie vanaf de herfst 2021 een maandelijkse leefbaarheidspagina toegevoegd aan de gemeentepagina's in de Meierijstadse huis-aan-huiskranten, waarin aansprekende resultaten/initiatieven op het thema leefbaarheid gedeeld zijn. Ook in de sociale media is hieraan gekoppeld extra aandacht voor leefbaarheid.

De informatie uit deze raadsinformatiebrief zal ook worden gedeeld met de wijk- en dorpsraden en de betrokken maatschappelijke partners op leefbaarheid – denk aan de woningcorporaties, welzijnsinstellingen, partners in het regiodealprogramma 'leefbaarheid in de dorpen'.

Participatie

Bij de diverse onderdelen zijn diverse betrokkenen. Denk aan de wijk- en dorpsraden, corporaties, beheersstichtingen van de wijk- en gemeenschapshuizen. Zie hierboven bij de afzonderlijke onderwerpen.

Duurzaamheid

Met de inzet op de verschillende onderwerpen wordt een duurzame versteviging van leefbaarheid in wijken en dorpen in Meierijstad beoogd, in samenspel tussen inwoners, gemeenten en maatschappelijke partners.

Financiën

In het verder versterken van de leefbaarheidsaanpak in Meierijstad wordt ingezet op de volgende vier – onderling samenhangende – lijnen: versterking wijkaanpak Boschweg NO en Veghel-Zuid / verbreden elementen wijkaanpak / vervolgaanpak n.a.v. tweede meting leefbaarheidsmonitor 2022 / versnellingsbudget buurten en wijken. Het totale bedrag van € 180.000 is genoemd in het Bestedingsplan Bestemmingsreserve Sociaal Domein, zoals opgenomen in de begroting 2022. In de meerjarenbegroting 2022 is voor de jaren 2022 t/m 2025 reeds € 40.000,- opgenomen voor versterken leefbaarheidsaanpak (wijkaanpak). De aanvullende € 140.000,- zijn beschikbaar gesteld na besluitvorming in het college op 5 april 2022 - conform onderstaande raming met als dekking de bestemmingsreserve Sociaal Domein. Dit wordt verwerkt bij de 1e Berap 2022.

Benodigde bedragen Leefbaarheid	2022	2023	2024	2025	Totaal	
Versterken Leefbaarheid (wijkaanpak)	10	10	10	10	40	
Elementen wijkaanpak verbreden naar andere wijken		10	10	10	30	
Nieuwe aanpak bouwen a.d.h.v. uitkomsten monitor 2022		30			30	
Versnellingsbudget	20	20	20	20	80	
(bedragen x € 1.000)	Totaal:	30	70	40	40	180

Bijlagen

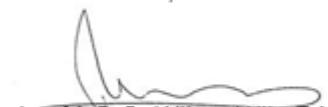
- Bijlage 1. Gezamenlijke leefbaarheidsagenda Woonmeij / Area / gemeente Meierijstad
- Bijlage 2. Inspiratiedocument Leefbaarheid en wonen in de kleine kernen – Hogeschool Arnhem-Nijmegen

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad

De secretaris,

De burgemeester,

drs. M.G.C. Wilms-Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij